



Cmentarny

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków  
90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99

Łódź, 12-12-2023 r.

WUOZ-ZRR.5144.152.2023.KKK

Parafia Rzymskokatolicka pw.  
Świętej Trójcy  
ul. Jana Pawła II 5  
99-120 Piątek

### **POZWOLENIE NA PROWADZENIE PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH I BADAŃ KONSERWATORSKICH PRZY ZABYTKU WPISANYM DO REJESTRU ZABYTKÓW**

Na podstawie art. 6 ust.1, pkt 2 lit a; art. 7 pkt 1; art. 36 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 3 i 5, w związku z art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840, ze zm.) i z § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków z dnia 2 sierpnia 2018 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775)

**Po rozpatrzeniu wniosku:** Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Trójcy w Piątku, ul. Jana Pawła II 5, 99-120 Piątek,

**o udzielenie pozwolenia:** na badania oraz prace konserwatorskie i restauratorskie przy ambonie z kościoła cmentarnego pw. Przemienienia Pańskiego (d. św. Wawrzyńca) w Piątku

#### **Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków pozwala**

Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Trójcy w Piątku, na prowadzenie badań oraz prac konserwatorskich i restauratorskich przy ambonie z XVIII w. (drewno polichromowane) z kościoła cmentarnego pw. Przemienienia Pańskiego (d. św. Wawrzyńca) w Piątku, wpisanej do rejestru zabytków ruchomych nr rejestru B/58/17, decyzją z dn. 4.02.1971 r. znak: KL.IV-660/14/71, polegających na przeprowadzeniu kompleksowej konserwacji i restauracji ww. obiektu, zgodnie z załączonym do wniosku programem opracowanym przez konserwatora dzieł sztuki mgr Tomasza Ostaszewskiego (Rozpoznanie konserwatorskie i *program prac, ambona z kościoła cmentarnego pw. Przemienienia Pańskiego w Piątku, Łódź, październik 2023*) stanowiącym załącznik do niniejszej decyzji, oznaczonym pieczęcią urzędową organu.

**- termin ważności pozwolenia: 31.01.2028**



Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi  
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83  
e-mail: sekretariat@wuo-odz.pl  
[www.wuo-odz.pl](http://www.wuo-odz.pl)

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie [www.wuo-odz.pl](http://www.wuo-odz.pl) lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

### **Pozwolenie niniejsze udzielone zostaje na następujących warunkach:**

Art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. u.o.z.o.z oraz § 12 ust. 2, Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków z dnia 2 sierpnia 2018 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81)

1. Warunkiem wydania niniejszej decyzji jest obowiązek kierowania pracami konserwatorskimi i badaniami albo samodzielnego wykonywania tych prac i badań przez osoby spełniające wymagania o których mowa w art. 37a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dalej: u.o.z.o.z.);
2. Należy przekazać Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac i badań, a w toku prac i badań na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w punkcie 1. niniejszych warunków: a) imię, nazwisko i adres osoby, o której mowa w pkt 1, b) dokumenty potwierdzające spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a u.o.z.o.z., c) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 1, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo badaniami albo samodzielnego ich wykonywania;
3. Warunek sformułowany w pkt. 2 uważa się za spełniony w przypadku kierowania ww. pracami i badaniami albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę wskazaną we wniosku o udzielenie pozwolenia i posiadającą kwalifikacje, o których mowa w art. 37a u.o.z.o.z., o ile do wniosku zostały dołączone wymienione w pkt. 2 dokumenty i informacje.
4. Należy niezwłocznie zawiadomić Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku;
5. Należy zawiadomić Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie podjęcia niżej wymienionych czynności, co najmniej trzy dni przed przystąpieniem do ich realizacji:
  - rozpoznanie obiektów, przed przystąpieniem do usuwania wtórnych nawarstwień;
  - wykonanie prób scalania i rekonstrukcji malatur barwnych oraz złocień;
  - zakończenie prac konserwatorskich i restauratorskich.Należy także zwołać komisję konserwatorską po wykonaniu powyższych czynności.
6. Szczegółowe kwestie formalne i merytoryczne nie rozwiązane w programie załączonym do wniosku o udzielenie niniejszego pozwolenia wymagają rozstrzygnięcia na piśmie w porozumieniu z Łódzkim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
7. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, cofnięte lub zmienione w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań, prac lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku (art. 47 pkt 1 u.o.z.o.z);
8. W zakresie prowadzenia dokumentacji przebiegu prac i ich wyników zobowiązuję wykonawcę do wykonywania dokumentacji fotograficznej rejestrującej poszczególne fazy prac, w sposób pozwalający na jednoznaczną identyfikację i przestrzenną lokalizację prowadzonych działań, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć;
9. Po zakończeniu prac w terminie 3 miesięcy od dnia ich zakończenia, należy przekazać dokumentację konserwatorską, zgodną z standardami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków;
10. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków uczestniczy w odbiorze częściowym i końcowym wykonanych prac, sprawdzając zgodność z udzielonym pozwoleniem.

## Uzasadnienie

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Trójcy w Piątku, ul. Jana Pawła II 5, 99-120 Piątek, reprezentowana przez Proboszcza, Ks. kan. dr Stanisława Poniatowskiego, zwróciła się z wnioskiem o udzielenie pozwolenia na przeprowadzenie badań oraz prac konserwatorskich i restauratorskich przy ambonie z kościoła cmentarnego pw. Przemienienia Pańskiego (d. św. Wawrzyńca) w Piątku. Złożony wniosek był kompletny. W toku postępowania ustalono, że kościół wraz z wyposażeniem stanowi własność Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętej Trójcy w Piątku. Strona złożyła oświadczenie o rezygnacji z możliwości bycia informowanym o wszczęciu i zakończeniu prowadzonego postępowania, oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, stosownie do treści art. 10 k.p.a.

Przedmiotowa ambona wpisana jest do rejestru zabytków ruchomych nr B/58/17, decyzją z dn. 4.02.1971 r. znak: KL.IV-660/14/71. W związku z powyższym prace konserwatorskie i restauratorskie, a także wszelkie działania, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wymagają uzyskania pozwolenia Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Po przeanalizowaniu przedłożonego programu działań stwierdzono, iż będą one polegały na:

Badania: wykonaniu badań stratygraficznych, w celu określenia stanu zachowania, pierwotnej kolorystyki, techniki i technologii warstw malarskich oraz podłoża drewnianego; ewentualnym pobraniu materiału do badań mikroskopowych;

Prace konserwatorskie: demontażu; przeprowadzeniu dezynfekcji i dezynsekcji; oczyszczeniu z zabrudzeń powierzchniowych i wtórnych nawarstwień (po wykonaniu prób); impregnacji strukturalnej drewna zniszczonego przez owady; podklejeniu gruntów o osłabionej adhezji; uzupełnieniu ubytków formy rzeźbiarskiej i ubytków drewna; uzupełnieniu brakujących partii zapraw i opracowaniu uzupełnień; uzupełnieniu ubytków bądź ewentualnej rekonstrukcji oryginalnej polichromii oraz jej zabezpieczeniu; uzupełnieniu lub ewentualnej rekonstrukcji złoceń w technice zgodnej z oryginałem oraz ich zabezpieczeniu; ponownym montażu w kościele;

Przeprowadzenie ww. prac pozwoli na zatrzymanie procesów destrukcyjnych zachodzących w obiekcie oraz przywróci pełnie jego wartości artystycznej, a także podniesie walory ekspozycyjne wnętrza kościoła.

Mając na uwadze cytowane na wstępie niniejszej decyzji przepisy Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, które w związku z tego typu pracami nakładają na właściciela obiektu zabytkowego obowiązek uzyskania pozwolenia na ich wykonanie od Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, należało orzec jak w rozstrzygnięciu.

### Pouczenie

- Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za pośrednictwem Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia (art. 127 § 1 i 2, art. 129 § 1 i 2 k.p.a.);
- W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 1 i 2 Kpa);
- Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem strony lub jeżeli strona zrzekła się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 Kpa).
- Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków stwierdza wygaśnięcie decyzji, jeżeli decyzja została wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez stronę określonego warunku, a strona nie dopełniła tego warunku (art.162 § 1 pkt 2 k.p.a.);
- Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków uchyli decyzję, jeżeli została ona wydana z zastrzeżeniem dopełnienia określonych czynności, a strona nie dopełniła tych czynności w wyznaczonym terminie (art.162 § 2 k.p.a.);

- Obowiązki nałożone na mocy decyzji w razie ich niewykonania podlegają egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r., poz. 479) w trybie właściwym dla egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym (możliwe jest nałożenie grzywny w celu przymuszenia);
- Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a pozwolenie cofnięte lub zmienione w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań określonych w pozwoleniu, wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku (podstawa: art. 47 u.o.z.o.z.);
- Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków może, w przypadku stwierdzenia, że prace zostały wykonane w sposób odbiegający od zakresu i warunków pozwolenia, wydać decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub nałożyć obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazany sposób i określonym terminie ( art. 45 u.o.z.o.z. ).
- Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500000 zł (art. 107d ust. 2 u.o.z.o.z.);
- W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 1 pkt 2 k.p.a.);
- Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 Kpa);
- Decyzja niniejsza nie zwalnia z konieczności posiadania innych zezwoleń wymaganych prawem;

**Aleksandra Stępień**

**Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków**

Oplatę skarbową za wydanie decyzji- pozwolenia w wysokości 82 zł uiszczono na rachunek nr 50 1240 1037 1111 0011 0925 0073 – ustawa o opłacie skarbowej z dn. 16. 11. 2006 r

**Załączniki:**

1. Program prac

**Otrzymują:**

1. Parafia Rzymskokatolickiej pw. Świętej Trójcy w Piątku, ul. Jana Pawła II 5, 99-120 Piątek
2. a/a

**Do wiadomości:**

1. Kuria Diecezjalna Łowicka, ul. Stary Rynek 20, 99-400 Łowicz

Sprawę prowadzi:

Katarzyna Kończal – Inspektor Wydział Zabytków Ruchomych i Rejestru Zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi, Tel. (42) 635-80-05

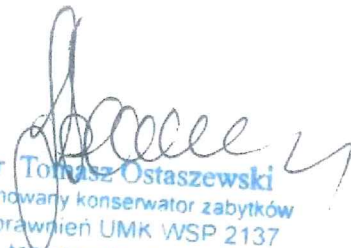
Łódź, październik 2023 r.

**ROZPOZNANIE KONSERWATORSKIE I PROGRAM PRAC:**

**OLTARZ BOCZNY Z OBRAZEM MATKI BOSKIEJ I MARII MAGDALENY Z  
KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO PW. ŚWIĘTEJ TRÓJCY W PIĄTKU.**

**OLTARZ GŁÓWNY Z OBRAZEM UKRZYŻOWANIA I AMBONA Z KOŚCIOŁA  
CMENTARNEGO PW. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO W PIĄTKU**

**VEN-ART TOMASZ OSTASZEWSKI**  
**KONSERWACJA ZABYTKÓW**  
91-473 Łódź, ul. Skarbowa 12  
NIP 7261797099 Regon 472875939  
Tel. 605 208 788, e-mail; tomaszostaszewski@op.pl  
Nr konta 49 1940 1076 30143854 0000 0000

  
mgr Tomasz Ostaszewski  
Dyplomowany konserwator zabytków  
Nr uprawnień UMK WSP 2137  
e-mail: tomaszostaszewski@op.pl  
Tel. 605 208 788

**WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW  
W ŁODZI**  
załącznik do decyzji znak

WUOZ-ZRR.5144.152.2023.KKK

## AMBONA

### STAN ZACHOWANIA

Ambona konstrukcji drewnianej przyścienna z baldachimem z dostępem z prezbiterium. Wykonana jest z drewna sosnowego i lipowego, polichromowana, złocona. Kosz ambony wielobocznie, dość silnie rozczłonkowany, w dolnej części podkreślony wydatnym półokrągłym gzymsem. Dolna część ośmiokątna zakończona szyszką. Baldachim połączony kompozycyjnie z koszem płyciną ścienną z uszakami. Baldachim silnie rozczłonkowany w górnej części posiada mięsisty gierowany gzymś, w dolnej części zakończony lambrekinami.

Stan zachowania obiektu pod względem konstrukcyjnym jest stabilny. Widoczne są pojedyncze braki detalu snycerskiego. Całość obiektu bardzo silnie przemalowana przy użyciu farb o spoiwie olejnym. Warstwy wtórne wpłynęły na percepcję obiektu poprzez nieuczynienie pierwotnego rysunku detalu. Lokalnie zaobserwowano obecność mechanicznych szkodników drewna.

### PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH ELEMENTY DREWNIANE POLICHROMOWANE I ZŁOCONE

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej.
2. Demontaż i transport obiektu do pracowni.
3. Badania konserwatorskie. Wykonanie odkrywek i badań mikroskopowych szlifów poprzecznych. Określenie stratygrafii warstw i ustalenie pierwotnej kolorystyki obiektu
4. Dezynfekcja i dezynsekcja obiektu (np. Xylotox, Biotin R, Per-Xil). Zabieg należy przeprowadzić ze szczególną dokładnością ze względu na występowanie aktywnych żerowisk kołatka domowego
5. Wstępne oczyszczenie obiektu z luźnych zabrudzeń (miękkie pędzle).
6. Oczyszczenie obiektu z wtórnych przemalowań (Remlack, Deck 2000, mieszaniny rozpuszczalników organicznych – ostateczny wybór na podstawie przeprowadzonych prób).
7. Utwardzanie strukturalne drewna (polimetakrylan butylu w rozpuszczalniku organicznym, np. Hekol L50, – stężenie dobierane w zależności od stopnia destrukcji drewna). -

K. P.

utwardzanie metodą iniekcji pod ciśnieniem hydrostatycznym. (6-12% Paraloid B 72/  
C8H10 C6H5CH3 1/1, lub C8H10)

8. Podklejanie osypujących się gruntów za pomocą klejów glutynowych, klejów akrylowych, na bazie polioctanu winylu lub polialkoholem winylu- wybór środka po przeprowadzeniu prób.

9. Uzupelnienia ubytków w drewnie: ubytki formy - fleki drewniane lub żywica epoksydowa Epidian 5 z utwardzaczem PAC, TFF i trocinami (podkład) wykańczana żywicą Araldite SV36, ubytki drobne – szpachle do drewna – np. Colowood firmy Tikurilla, Modostuc firmy Plasveroi. W przypadku firmowych szpachli dopuszcza się zmianę mas na inne, o właściwościach dostosowanych do używania w konserwacji zabytków).

10. Rekonstrukcja brakującego detalu snycerskiego.

11. Uzupelnienie ubytków zaprawy (zaprawa kredowo-klejowa, zaprawy na bazie żywic akrylowych).

12. Wyrównanie chłonności warstw podkładowych -gruntów – (np. Paraloid B-72 w roztworze toluenowym, szelak w alkoholu etylowym).

13. Uzupelnienie bądź rekonstrukcja warstwy malarskiej (farby konserwatorskie akrylowe bądź odsączone olejne).

14. Rekonstrukcja bądź uzupelnienie (w zależności od stopnia zachowania oryginału) złocen i srebrzeń (złoto 23,3/4 cta, srebro, pulment, mikstion, instacol )

15. Położenie werniksów końcowych ( np. Acrylic Varnisch Matt firmy Talens).

Ks. J.L.P.